

De geest van Izebel

Het is niemand minder dan de apostel Paulus die de gemeente van de Here Jezus waarschuwt voor de prediking van een andere Jezus, een ander Evangelie en een andere geest (2 Korinthe 11:4). Dit laatste kunnen we ook vertalen met een 'andersoortige' geest. Een geest - als bron van denken, willen en voelen - die niet van God afkomstig is. Hiermee zijn we bij de kern van dit artikel; 'De geest van Izebel'.

Izebel koningin

De meeste van ons zullen bekend zijn met koningin Izebel. De eerste keer dat we in de Bijbel over haar lezen is in 1 Koningen 16:31, waar koning Achab met Izebel in het huwelijk trad. Als gevolg hiervan diende hij de Baäl en boog zich daarvoor neer. Izebel had zeer veel invloed tijdens de regeerperiode van Achab, waarin ook de profeet Elia krachtig door God gebruikt werd, om haar macht te verbreken en het volk, dat diep in zonde en afgoderij leefde, weer terug tot God te brengen. We leren Izebel kennen als een heerszuchtige vrouw die ondanks Gods wetten - en ten koste van alles - haar zin doorzette.

Izebel profetes

De laatste keer dat we de naam Izebel in de Bijbel tegenkomen is in Openbaring 2:20. Dit Bijbelvers is onderdeel van de brief geschreven aan de gemeente in Thyatira. Dit was een belangrijke industriestad aan de rivier de Lycus en bekend om haar wol en purperververijen. Wie denkt in dit verband niet aan Lydia de purperverkoopster (Hand. 16:14)? De verhoogde Christus spreekt enerzijds Zijn waardering uit over deze gemeente door hen te complimenteren wat betreft hun werken, liefde, dienstbetoon en hun volharding (Openb. 2:19). Anderzijds heeft Hij ook enkele dingen tegen haar die vooral

te maken hebben met de profetes Izebel. Waarschijnlijk een vrouw met een symbolische naam. Deze Izebel kon in de gemeente van Thyatira ongemoeid haar gang gaan met alle wrange gevolgen van dien.

Kerkgeschiedenis...

Nu worden de zeven gemeenten in Openbaringen 2 en 3 ook wel uitgelegd en gezien als zeven perioden in de kerkgeschiedenis. De gemeente Thyatira zou betrekking hebben op periode van 600 - 1.500 jaar na Christus. We hebben het dan over de tijd van de Middeleeuwen en de opkomst van de Rooms Katholieke Kerk en het pausdom tot aan de Reformatie. Deze periode kenmerkte zich door donkerheid en duisternis. Het instituut kerk heerste over de mensen en hun geweten. De Rooms Katholieke Kerk leerde - en leert tot op de dag van vandaag - dat de paus de plaatsvervanger is van Jezus op aarde. Het 'alzo spreekt de Heere' verdween daarvoor naar de achtergrond. Vervolgens werden allerlei rituelen ingevoerd, occulte praktijken beoefend en de inhoud van het Evangelie werd vervangen door afbeeldingen. Dat typeerde de periode van 600 tot 1.500 jaar na Christus. Daarnaast was er sprake van machtsmisbruik in de kerk en immoraliteit. Een vermenging van licht en duisternis, waarheid en leugen. Het is belangrijk om hier kennis van te nemen. Een bekend gezegde is: "Wie de geschiedenis niet kent, is gedoemd ze te herhalen." Vervolgens brak - God zij dank - de Reformatie (Hervorming) door. Maar moeten we niet eerlijk belijden dat elke generatie een nieuwe Reformatie nodig heeft? Wat betekent dat, vraagt iemand? Het wil ten diepste zeggen dat we teruggaan naar de Bron, het Woord van God en dus ook terug naar het 'alzo spreekt de Heere'. Tot zover de gemeente van Thyatira als periode in de kerkgeschiedenis.

... totdat Hij komt

Voordat we verder inzoomen op de geest van Izebel, even pas op de plaats. Het is namelijk opmerkelijk dat de Here Jezus in de brief aan Thyatira heel specifiek verwijst naar de laatste fase van het huidige wereldbestel. Hij spreekt in Openb. 2:25 over "totdat Ik kom" of anders vertaald "totdat Ik gekomen ben." Dat impliceert dat het gevaar waar concreet voor wordt gewaarschuwd - de vrouw Izebel - voortleeft in de gemeenten tot op de dag van Jezus Christus. De profetes Izebel staat model voor een andersoortige geest (2 Korinthe 11:4) welke vandaag de gemeente van Christus binnen is gedrongen en zich steeds sterker manifesteert. Het is deze geest die impact heeft op het hart (denken) van mensen

Door:
Jacques Brunt

en hun leven negatief beïnvloed. Voor alle duidelijkheid: de 'geest van Izebel' openbaart zich in zowel mannen als vrouwen.

De brief aan Thyatira heeft aan actualiteit dus nog niet ingeboet, integendeel. Daarom is het goed om een aantal kenmerken van de 'geest van Izebel' voor het voetlicht te brengen vanuit het leven van koningin Izebel en de profetes Izebel. *Wat heeft de Heere vandaag hierdoor tot ons te zeggen?* Om de 'geest van Izebel' te kunnen typeren is het raadzaam om voor uzelf o.a. 1 Koningen 16-22, 2 Koningen 9-10 en Openbaringen 2:18-29 rustig door te lezen. Laten we een aantal kenmerken van de 'geest van Izebel' nader bezien.

Kenmerken van de geest van Izebel

Een geest van macht

Eén van de eerste aspecten die opvallen in het leven van Izebel is een ongekende hunkering naar macht en gezag. Nauw daaraan verbonden is het verlangen naar roem en eer. Ze wilde 'koste wat het kost' een hoge positie innemen om vervolgens haar gezag te laten gelden. Dit alles uitte zich in heerszucht over haar man Achab, de priesters en later over heel het volk, en dat door manipulatief gedrag. Ook vandaag is er - in allerlei verbanden - een sterke hunkering naar macht,

niet in de laatste plaats binnen de gemeente van de Heere Jezus. Dit alles staat in schril contrast met het leven en het onderwijs van onze Heiland in Mattheus 20:25-26 *"U weet dat de leiders van de volken heerschappij over hen voeren, en de groten macht over hen uitoefenen. Maar zo zal het onder u niet zijn; maar wie onder u groot wil worden, die moet uw dienaar zijn."*

Een geest van rebellie

Als gevolg van het eerste kenmerk accepteerde Izebel geen gezag of autoriteit boven haar. Zij was een rebellerende vrouw, doordrenkt van een rebelse geest. Ze gaf haar man grote monden en ze vocht openlijk het gezag aan van de profeet Elia. Rebellie is misschien wel hét teken van de eindtijd. We bevinden ons op verschillende niveaus in een gezagscrisis. Overheidsinstanties zoals de politie worden belemmerd om hun werk op straat te doen. Het ouderlijk gezag in gezinnen is tanende en leraren raken overspannen o.a. vanwege rebelse leerlingen in de klas. En in de christelijke gemeente is het vaak niet veel beter. Waar in deze tijd de Bijbelse principes door oudsten en diakenen worden gehandhaafd, kan men rekenen op aversie en tegenstand. In sommige gevallen vertrekt men naar een andere gemeente waar ze niet zo 'moeilijk doen' over bepaalde Bijbelse principes. In veel van deze situaties openbaart zich de 'geest van Izebel'. Laten we ons de woorden van

de Here Jezus blijvend herinneren; *“U bent Mijn vrienden, als u doet wat Ik u gebied”* (Johannes 15:14).

Een geest van onreinheid

Het derde wat we zien is dat Izebel symbool staat voor hoerrij, seksuele onreinheid en losbandigheid. Los van het feit dat ze zichzelf hieraan overgaf, nam ze ook het volk hierin mee. Vanwege de Griekse minachting voor het vlees in tegenstelling tot de geest (leer van de gnostiek), was de boodschap van Izebel in de gemeente van Thyatira waarschijnlijk: *‘Wat je met je lichaam doet is niet belangrijk, zoals overspel, losbandigheid en dergelijke. Het word je niet aangerekend, want God gaat het alleen om je geest, en die blijft rein’*. Paulus daarentegen schrijft aan de gelovigen in Kolosse en over hun hoofden heen ook aan ons; *‘Dood dan uw leden die op de aarde zijn: ontucht, onreinheid, hartstocht, kwade begeerte, en de hebzucht, die afgoderij is. Door deze dingen komt de toorn van God over de ongehoorzamen’*. Een laag moreel niveau zorgt voor geestelijke verlamming van de christen individueel en de gemeente collectief. Het was Jezus zelf die in de Bergrede een belofte verbond aan degenen die een rein leven leiden: *“Zij zullen God zien”* (Mattheüs 5:8).

Een geest van strijd

Opvallend is dat waar Izebel zich bevond er ook sprake was van ‘strijd’. Haar aanwezigheid zorgde met regelmaat voor ruzie, twist, jaloezie en tweedracht. Ze hield Elia en zijn volgelingen nauwlettend in de gaten en was voortdurend gericht op het doen en laten van het volk Israël. Ondertussen spande ze zich in om het volksleven en vooral de toewijding aan de God van Israël te ontwrichten. Daarvoor stookte ze haar man, koning Achab, regelmatig op. Het lijkt er op dat het levensmotto van Izebel luidde: *‘Verdeel en heers’*. Het is in dit kader treffend wat Jacobus schrijft: *“Want waar afgunst en eigenbelang is, daar heersen wanorde en allerlei kwade praktijken”* (Jakobus 3:16).

Een geest van toverij

De ‘geest van Izebel’ was ook doortrokken van toverij. Ook een heel actueel aspect. Izebel was een dochter van Eth-Baäl, een koning van Tyrus en Sidon (1 Koningen 16:31) en een vroegere priester van Astarte. Hieruit blijkt dat de vader van Izebel al de afgoden diende. Met andere woorden; occulte machten en krachten waren reeds werkzaam in de vorige generatie en werkten door. Aangrijpend! Je inlaten met occulte praktijken schaadt de (geestelijke) gezondheid. De Bijbel waarschuwt heel duidelijk tegen deze praktijken (Zacharia 10:2). We kunnen in dit kader bijvoorbeeld denken aan allerlei alternatieve geneeswijzen. In de kerk hebben we meer en meer te maken met een oosterse (hindoe) geest. Een valse heilige geest; te denken valt aan ‘yoga in de kerk’, christfulness, overijld de handen opleggen, contemplatief gebed, de Kundalingeest (vallen in de geest, schudden in de geest, lachen in de geest, kakelen en brullen [als een leeuw] in de geest). Bij toverij, ook in de kerk, gaat het om zaken als

weerspanning en ongezeglijkheid (1 Sam. 16:23), manipulatie, intimidatie, dominantie en hebzucht (Kol. 3:5) etc. De Bijbel roept op om alle dingen te toetsen en het goede te behouden (1 Thess. 5:21) en geesten te beproeven ‘of ze uit God zijn’ (1 Joh. 4:1).

Een geest van valse profetie

De vrouw Izebel uit Openbaringen 2 bestempelde zichzelf tot ‘profetes’. Dat moet ons heel alert maken. Ze pretendeerde daarmee ‘de mond van God’ te zijn. Dat was de aanduiding voor een profeet onder het Oude Verbond. Als de Here God een boodschap wilde delen met Zijn volk dan verliep dat middels de profeet en vice versa. Valse profetie is een kenmerk van de laatste dagen (Mattheüs 24:5, 7-8). Er zijn meer kenmerken te noemen, maar één van de kenmerken van valse profeten is dat zij mensen bij God vandaan trekken (Deut. 13:2-4; 2 Kor. 11:13). Verder worden valse profeten gedreven door eigen ambitie en hebzucht (Jer. 6:13; 2 Petr. 2:3,15; Judas 1:11). We kunnen vaststellen dat deze kenmerken van toepassing waren op Izebel. Het geldt ook voor hedendaagse profetie; we moeten de dingen toetsen aan het Woord en de geesten beproeven of ze uit God zijn.

Een geest van haat

Het laatste wat de ‘geest van Izebel’ kenmerkte was ‘haat’. En dan in de betekenis van ‘een afkeer hebben van’ of ‘het afwijzen van’. Izebel haatte de echte profeten van God. Ze had ten diepste een afkeer tegen het spreken van de Here en wees Hem daarom af. Izebel is getrapt in de oerzonde van Genesis 3:5 *‘als God te willen zijn’*. Zij is dé autoriteit (kennis, macht) en duldt geen tegenspraak. Ze weigerde zich te bekeren toen bleek dat de God van Israël de ware God was (1 Koningen 18:24). Mensen kunnen begrijpen wat echt van de Here is, maar tegelijkertijd weigeren zich te bekeren (Rom. 1:21). Is dit niet de reden dat God de mensheid overgeeft aan het goeddenken van hun eigen gedachten?

Houd vast aan het Woord

De profetes Izebel kon in de gemeente van Thyatira ongemoeid haar gang gaan. Iemand met een Izebel-geest verleidt op subtiele wijze de zwakke gelovigen, brengt hen tot zonde en verder bij God vandaan. Het verwoest hun geloof en als geen drastische tegenactie wordt ondernomen de gemeente. Tegelijk is het bemoedigend te lezen dat er ook in Thyatira - net als in de dagen van Elia - een trouw overblijfsel was (Openbaring 2:25). Datzelfde geldt voor onze tijd. Het vraagt van onze kant wel om een voorzichtige levenswandel. De tegenpartij, de duivel, gaat namelijk rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden (1 Petrus 5:8). De Heere wil ons voor valkuilen bewaren. We lezen in Psalm 119:9 de vraag: *“Waarmee houdt een jongeman zijn pad zuiver?”* En het antwoord luidt: *“Als hij dat bewaart overeenkomstig Gods woord.”* Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt.